

KOMMUNLEDNINGSKONTORET
Susanna Juvas HagbjörkSocialnämnden
2020-12-09

Revidering av riktlinjer för handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Sammanfattning

Gällande riktlinjer för handläggning av insatser enligt lag (1993:387) om stöd och service (LSS) antogs av socialnämnden den 14 december 2016 och reviderades den 22 februari 2017.

Med anledning av ändrad lagstiftning, föreskrifter och rättspraxis samt annan utveckling och beslut som påverkar föreslås förändringar av riktlinjerna. Även förtydliganden och strukturella ändringar föreslås i syfte att göra riktlinjerna mer användarvänliga. Förändringarna redovisas i sin helhet i bilaga 1, daterad 12 november 2020.

Förslag till beslut

1. Socialnämnden beslutar att godkänna förslaget om revidering av "Riktlinjer vid handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service (LSS)" daterat 12 november 2020.
2. Socialnämnden beslutar om att "Riktlinjer vid handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service (LSS)" börjar gälla från och med 1 januari 2021.

Ärendet

Riktlinjerna utgör rekommenderade sätt att agera vid handläggning av insatser enligt lag (1993:387) om stöd och service (LSS). Riktlinjerna utgör en tolkning av den politiska viljeriktningen i förhållande till gällande lagstiftning. Riktlinjerna ska regelbundet följas upp och vid behov revideras.

Nuvarande "Riktlinjer för handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service (LSS)" antogs av socialnämnden den 14 december 2016 och reviderades den 22 februari 2017.

Sedan dess har förändringar skett i lagstiftning, föreskrifter och rättspraxis. Även annan utveckling som påverkar riktlinjerna har skett, exempelvis användningen av Individens behov i centrum (IBIC) som metod för utredning, genomförande och uppföljning. Även socialnämndens beslut §82 den 16 september 2019 (SON 2019/55-72) om införande av en modell för ledsagarservice där beslut fattas för antal timmar per vecka med ett maximalt antal timmar per år behöver föras in i riktlinjerna. En större översyn av de nuvarande riktlinjerna har därmed genomförts av avdelningen för personer med funktionsnedsättning i samarbete med kommunledningskontoret.

Föreslagna riktlinjer innehåller därmed ändringar utifrån förändrad lagstiftning, föreskrifter och rättspraxis samt utveckling och beslut som påverkar hur verksamheten rekommenderas att agera. Vidare föreslås förtydliganden och strukturella ändringar i syfte att göra riktlinjerna mer användarvänliga. Tillagda områden är markerade med röd skrift i bilagan, exempelvis **riktlinjer**. Borttagen eller flyttad text är markerad med överstrykning i bilagan, exempelvis ~~riktlinjer~~. Inom parantes anges avsnittens föreslagna numrering.

Mindre ändringar, exempelvis stavfel och förändrade numreringar, redovisas inte. Samtliga förändringar redovisas i bilaga 1; "Förslag till riktlinjer för handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service (LSS)" daterad 12 november 2020.

Nedan redogörs för de föreslagna förändringarna och dess orsaker.

Lagstiftning

I avsnittet 1.3 om lagkrav och skyldigheter har revideringar, tillägg av och borttag gjorts så att avsnittet motsvarar gällande lagstiftning av betydelse för riktlinjerna.

Avsnitt om Biträde och ombud (1.3.4) flyttas hit och revideras för att stämma med gällande regelverk. Framtidsfullmakt läggs till. Avsnittet God man och förvaltare (1.3.5) flyttas och läggs efter avsnittet om Biträde och ombud för bättre struktur. Lagrum läggs till.

Ett avsnitt om Delaktighet (1.3.7) läggs till för att motsvara utvecklingen av och ett ökat fokus på delaktighet hos tillsyns- och styrande och myndigheter som Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och Socialstyrelsen.

Avsnittet om Barnperspektivet (1.3.8) revideras för att motsvara utvecklingen i och med att barnkonventionen integrerades i svensk lag.

Kopplingar till andra styrdokument

Avsnittet Kopplingar till andra styrdokument (1.5) har tidigare utgjort en bilaga till nuvarande riktlinjer men flyttas in i riktlinjerna för struktur och tydlighet. Avsnittet har uppdaterats med gällande lagstiftning, föreskrifter, samverkansöverenskommelser och andra och styrdokument.

Handläggning och dokumentation

Begreppet ansökan ändras till Begäran (2.1.1) då detta är det begrepp som används. Avsnittet Ombud och biträde flyttas.

Utredning

Behovsbedömning, Föräldraansvar och Makars gemensamma hushållsansvar (2.2.1, 2.2.2 och 2.2.3) har lagts till för att förtydliga omständigheter som rekommenderas vägas in vid bedömning av målgruppens behov.

Under avsnittet om Arbetsmetoder (2.2.4) läggs kravet på Individens behov i centrum (IBIC) till som metod vid utredning, genomförande och uppföljning.

Kommunicering av utredning

I avsnittet Kommunicering av utredning (2.3) läggs ”om det inte är uppenbart obehövt till” till och angivet lagrum ändras för att motsvara gällande lagstiftning.

Beslut

Avsnittet Beslut (2.4) har förtydligas med vad som ska framgå vid ett beslut samt lagrum för omprövning. Vidare har information om anmälan till nämnd av delegations beslut lagt till. Texten om icke verkställda beslut flyttas till Verkställighet (2.7). Texten blir därmed mer användarvänlig.

Uppdrag till utförare

I rubriken Uppdrag till utförare (2.6) och avsnitten som följer ersätts begreppet beställning med uppdrag för att motsvara de begrepp som används.

Genomförande av insats

I avsnittet Genomförande av insats och därefter löpande i texten ändras beteckningen landstinget till regionen eller Region Stockholm med anledning av regeringens beslut om ändrad beteckning.

Insatser enligt 9 § LSS

Kapitel 3 rubriksätts Insatser enligt 9 § LSS för att motsvara de begrepp som används.

Omvårdnad, Hälso- och sjukvård samt fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter

För tydligare struktur läggs avsnitten; Omvårdnad, Hälso- och sjukvård samt fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter (3.1, 3.2 och 3.3), först i kapitlet.

Avsnittet (3.2) byter rubriknamn till Hälso- och sjukvård från tidigare hetat Basal hemsjukvård, rehabilitering och förskrivning av vissa hjälpmedel för att motsvara de begrepp som används.

Text om omvårdnad, hälso- och sjukvård och fritids- och kulturaktiviteter styrks därmed i de avsnitt som följer.

Ett förtydligande kring utökat ansvar för omvårdnad i insatserna daglig verksamhet, ledsagarservice och bostad för särskild service för vuxna läggs till i avsnitt 3.1. I dessa insatser omfattar även omvårdnaden även sjukvård upp till sjuksköterskenivå, arbetsterapeut samt sjukgymnast/fysioterapeut. Ansvaret för sjukvården förtydligas även i texten i avsnitt 3.2.

Biträde av personlig assistent enligt 9 § 2 LSS

I avsnittet läggs andning till som grundläggande behov. Detta efter att regeringen den 27 juni 2019 beslutade om lagändring enligt propositionen 2018/2019:145. Lagen började gälla 1 november 2019.

Vidare stryks hänvisning till annan verksamhets ansvar i avsnitt Föräldrar med funktionsnedsättning (3.1.2.2) då detta regleras i annat styrdokument.

Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS

Avsnittet Ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS (3.4.3) kompletteras med socialnämndens beslut (§ 82 den 16 september 2019) om införande av en modell

för ledsagarservice som ska leda större självbestämmande och flexibilitet för brukaren. Ett årsbeslut fattas för antal timmar per vecka med ett maximalt antal timmar per år. Den enskilde kan, i överenskommelse med utföraren, fritt disponera timmarna inom ramen för årsbeslutet.

Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS

Avsnittet Avlösarservice i hemmet enligt 9 § 5 LSS (3.4.5) förtydligas grunder för bedömning av behov relaterat till föräldraansvaret.

Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad enligt 9 § 9 LSS

I avsnittet om bostad med särskild service (3.4.9) läggs information till om rätten för den enskilde att ansöka om kommunalt bostadstillägg (KBF).

Daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder enligt 9 § 10 LSS

Avsnittet Daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder enligt 9 § 10 LSS (3.1.10) förtydligas utifrån fokus på den så kallade arbetslinjen och att insatsens syfte är att ge möjlighet till personlig utveckling och främja delaktighet i samhället. Vidare kompletteras avsnittet med information om habiliteringsersättning (3.1.10.3).

Socialnämndens ansvar

Rubriken Övrigt stöd byts till Socialnämndens ansvar (3.6) för att motsvara de begrepp som används.

Uppföljning och revidering

Kapitel 4 Uppföljning och revidering läggs till och ansvaret att följa upp och revidera riktlinjerna skrivs in för ökad tydlighet.

Ekonomiska aspekter

Förslagen revidering av riktlinjer anses inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Claes Lagergren
Socialchef

Camilla Wass
Avdelningschef

Bilaga:

1. Förslag till riktlinjer för handläggning av insatser enligt lagen om stöd och service (LSS), daterad 12 november 2020